

derved mulig bevirke en Formildelse i den haarde Dom, der blev affagt i dette Spørgsmaal, den Gang Finantsloven var til 3die Behandling. Jeg erkjender fuldkommen, at Banfselighederne i Dag ere flørre, end de vare sidste Gang, da vi forhandlede Spørgsmaalet; thi der er foruden de forskjellige Hensyn, som den Gang gjorde sig gjældende, i Dag endvidere opstaaet et formelt Spørgsmaal. Jeg vil imidlertid tillade mig nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Sagens Realitet, idet jeg har det Naab, at de cerede Medlemmer af Høretallet maatte derved kunde lade sig bevæge til lige over for denne vigtigere Side af Sagen at sætte nogle af de andre formelle Hensyn til Side. Naar vi, mine Herrer, her i Salen aarlig bevilge 6 a 7 Millioner til Hæren og Flaaden, saa tør jeg nok forudsætte, at det er Tanken og Meningen, at Pengene skulle anvendes saaledes, at disse 2. Aaaben, Hæren og Flaaden, kunne, naar Omstændighederne kræve det, med Fordel og Være anvendes til Fædrelandets Forsvar; thi hvis det ikke var Forsmaalet, vilde jeg anse det for en høist uforsvarlig Anvendelse af saa store Summer. Jeg tør imidlertid påstå, mine Herrer, at der i de senere Aar for Flaadens Bedkommende ikke har været lagt tilstrækkelig Vægt paa dette Hensyn. Derfor vi vedblive at gaa frem paa den Maade, hvorpaa Flaaden i de senere Aar har været behandlet saavel fra Administrationens som ogsaa fra Repræsentationens Side, og navnlig efter den Afgjørelse af Spørgsmaalet om Ny-Bygninger, som fandt Sted ved den sidste Behandling af Finantsloven, vil det ikke i Fremtiden være muligt for Flaaden at haandhave den Stilling og den Betydning, den nødvendig maa indtage som et vigtigt Led af vort Forsvarsvæsen, den vil ikke være i Stand til at opfylde de Fordringer og løse den Opgave, som vi, uaagtet al Mishandling, dog, naar Nøden staar for Døren, ville forbyde af den. Naar vi, mine Herrer, betragte den Maade, hvorpaa andre Stater i Europa ordne deres Forsvarsvæsen, saa ville vi se, at det er bygget paa Grundlag af Landenes geografiske Beliggenhed, af deres naturlige Hjælpekilder og af Befolkningens Individualitet, hvilket vistnok ogsaa er forstaaet og rigtigt. For Danmarks Bedkommende, der er omgivet saa godt som til alle Sider af Vand, og med vor gamle Tradition, med en Befolkning, som for en stor Del saa at sige har hjemme paa Søen, saa er og maa Havet være vor bedste og naturlige Allierede, det Sted, hvor vi med de færreste pehuniære og personlige Offre ere i Stand til at yde den længste og kraftigste Modstand, ere i Stand til at holde længst ud uden at blive knuste. Vilde vi forsøge et Forsvar, saa er det nødvendigt at støtte dette til et kraftigt Sværm. Jeg skal ikke her strides om, hvilket af de 2. Aaaben, Hæren eller Flaaden, der skal staa højest og betragles som det vigtigste, men een Ting skal

staa fast, og det er, at et Forsvar for Danmark uden Flaade er en Fantasi, det er at trods Naturen, og de kunne være rolig for, mine Herrer, at dersom vi mistjende denne Sandhed, og Diebliffet engang kommer, ville De bittert komme til at fortryde det. Jeg tror ikke, at vi nogen- sinde tilstrækkelig have haat Die for eller forstaaet at vurdere Flaadens Betydning og Nytte for Landet, og at vi navnlig ikke have forstaaet det i de 2. sidste Krige. Flaadens Betydning har ikke ligget saameget deri, at den sikrede vor egen Handel og ødelagde Fjendens, men den har væsentlig bestaaet i den Hjælp og Understøttelse, den har ydet Hæren. Det var Flaaden, der var Skyld i, at Samfundet og Kommunikation kunde ske mellem Landsdelene under Krigen som i den dybeste Fred. Det var Flaaden, som sikrede Hæren Tilførsel af enhver Art, af Ammunition, Proviant og Forskærfning, det var den, der gjorde, at Hæren kunde samle sig paa et hvilket som helst Punkt og vende Ansigtet mod Fjenden uden at frygte enten for sin Flanke eller Ryg, men fremfor Alt var det af Betydning, at vi ikke behøve at offre en Tanke eller en Soldat paa Forsvaret af den Del af Landet, der ligger Øst for Storebelt. Mange af de Kampe, hvorved vor Hær har erhvervet sig Fædrelandets Tak og Udlandets Agtelse og Anseelse, vilde have været umulige, naar Flaaden ikke havde været. Det Herredømme, som vi dengang havde i vore Farvande, ville vi ikke mere kunne have, dertil er Overmagten for stor, men fra et saadant Herredømme at gaa tilbage til at rømme vore Farvande, trække os tilbage til vore Fjorde og Ryster og paa Forshaand opgive enhver Tanke om at møde vor Fjende paa Søen, vilde være et saadant Spring, et saadant Tilbagestrid, som ikke kunde Andet end medføre de allerførgeligste Følger. Jeg skal sige Dem, mine Herrer, hvad jeg tror, Følgen deraf vilde blive. 24 Timer, efterat Freden er brudt, ville vore Farvande være opfyldte af Fjenden, vore Kommunikationslinier ville være afbrudte, og al Samfundet mellem Landets forskjellige Dele vil være standset. Sundene, Belterne og Østersjøen, som skulde være vore Fæstningsgrave og vor bedste Beskyttelse, ville blive vore allerværste Fjender, de ville blive den Bei, ad hvilken Fjenden hurtigt og sikkert kan sende sine Tropper i hvilket som helst Antal og til hvilket som helst Sted, han finder os svagest, og dermed er Slaget tabt, inden det endnu er ret begyndt. Det at transportere Tropper paa Søen, naar man er Herre der, er den letteste Sag af Verden, det er en Erfaring, vi have haft Leilighed til at gjøre flere Gange i den nyeste Krigshistorie. Hvis vi ville undgaa en saadan Ulykke, er det eneste Mid- del dertil det, at vi kunne møde vor Fjende paa Søen med jevnbyrdige Skibe, Skibe, der ikke blive sendte til Bunds ved det første Skud eller blive nøbte til at flygte, naar de se Nøgen af en Damp- per. Et et Forsvar af Danmark uden Flaade